

Aldona Danielewicz-Malinowska
Nauczyciel dyplomowany
Wieloletni pracownik systemu doskonalenia nauczycieli

Opinia
o programie nauczania muzyki w klasach IV–VII szkoły podstawowej
Lekcja muzyki

Autorzy programu: *Monika Gromek, Grażyna Kilbach.*

Przeznaczenie programu: Przedstawiony do zaopiniowania program *Lekcja muzyki* jest przeznaczony do nauczania muzyki w klasach IV–VII ogólnokształcącej szkoły podstawowej.

Ocena zgodności z podstawą programową kształcenia ogólnego

Opiniowany program nauczania jest zgodny z założeniami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (DzU z dnia 24 lutego 2017 r., poz. 356).

Program nauczania muzyki *Lekcja muzyki* zawiera:

- ogólną charakterystykę programu nauczania,
- treści zgodne z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego,
- szczegółowe cele kształcenia i wychowania,
- procedury osiągnięcia celów edukacyjnych,
- metody i formy pracy,
- treści nauczania,
- sposoby osiągnięcia celów kształcenia i wychowania, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy w zależności od potrzeb i możliwości uczniów oraz warunków, w jakich program będzie realizowany,
- opis założonych osiągnięć ucznia uwzględniający nową podstawę programową kształcenia ogólnego,
- opis założonych osiągnięć ucznia z uwzględnieniem standardów wymagań,
- propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania osiągnięć ucznia.

Program nauczania muzyki *Lekcja muzyki* jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym. Przedstawione w programie założenia, cele i treści są jasne i czytelne. Są zgodne z możliwościami edukacyjnymi uczniów na zakładanym etapie kształcenia.

Treści uczenia zakładają wielostronny rozwój muzyczny ucznia we wszystkich obszarach aktywności muzycznej:

- śpiew,
- gra na instrumentach,
- ruch przy muzyce,
- percepcja muzyki,
- tworzenie muzyki.

Uczeń ma szansę osiągnąć umiejętności w indywidualnym i zespołowym działaniu twórczym i odtwórczym. Treści nauczania opierają się na trzech filarach opisanych szczegółowo przez autorki:

- ***Indywidualna i zespołowa ekspresja twórcza, doskonalenie umiejętności muzycznych***
- Realizacja tego obszaru pozwala uczniom osiągnąć kompetencje w zakresie: śpiewu, gry na instrumentach, aktywności muzyczno-ruchowej, analizy słownej i słuchowej utworów muzycznych, improwizowania i tworzenia własnych wypowiedzi muzycznych.
- ***Język i funkcje muzyki, myślenie muzyczne, kreacja i twórcze działania***
Istotny, ale często spychany na drugi tor obszar umiejętności ucznia, niezwykle ważny w edukacji artystycznej. Świadoma, aktywna realizacja tych treści pozwoli uczniowi być twórczym i kreatywnym. Posługiwanie się językiem muzycznym oraz znajomość roli i funkcji muzyki w edukacji i kulturze zasługuje na uznanie.
- ***Wiedza o kulturze muzycznej, narodowym i światowym dziedzictwie kulturowym***
Realizacja kompetencji społecznych, kulturowych i artystycznych ucznia.

Ogólna opinia o programie

Celem opracowanego przez autorki programu nauczania muzyki *Lekcja muzyki* w klasach IV–VII szkoły podstawowej jest rozwijanie zdolności i zainteresowań muzycznych uczniów oraz wychowanie twórczego, aktywnego, wrażliwego odbiorcy sztuki. Program jest ukierunkowany na osiągnięcie szeregu celów szczegółowych, między innymi: rozwijanie procesów poznawczych, stymulowanie twórczej aktywności uczniów, kształtowanie samodzielności w myśleniu i działaniu, pobudzanie wyobraźni, kształtowanie aktywnej postawy wobec sztuki, umożliwianie działania w plenerze oraz kontaktu z „żywą muzyką”. Autorki zwracają uwagę na bogactwo treści programowych i wynikające z tego konsekwencje. Szczególnego podkreślenia wymagają zasady realizacji tych treści, wśród nich:

- wprowadzanie różnorodnych form działalności muzycznej uczniów oraz wykorzystywanie różnych pomocy dydaktycznych podczas zajęć lekcyjnych,
- dostosowanie proporcji i tempa form działalności muzycznej do możliwości rozwojowych uczniów,
- wykorzystanie wielości i różnorodności kontaktów dzieci ze sztuką, z wyraźną przewagą form ekspresyjnych i twórczych nad odtwórczymi,
- wdrażanie do właściwych zachowań w obiektach kultury, uwrażliwianie na poszanowanie dóbr intelektualnych własnych i innych,
- kształtowanie empatycznych postaw uczniów w grupie.

Reasumując, program oceniam wysoko. Cele i treści wyraźnie ukierunkowane są na potrzeby uczniów i optymalne stymulowanie ich rozwoju umysłowego, kulturowego oraz emocjonalno-społecznego. Łącznie dają perspektywę harmonijnego rozwoju poszczególnych funkcji umysłowych i psychomotorycznych. Realizacja programu gwarantuje rozwój zainteresowań muzycznych w toku naturalnych zadań, zabaw i ćwiczeń. Rozwija twórcze myślenie i działanie uczniów. Równocześnie wprowadzając elementy relaksacji, daje możliwość terapeutycznego oddziaływania na uczniów indywidualnie i w pracy zespołowej. Proponowany program zaspokaja potrzeby ekspresji dziecka, a przede wszystkim umożliwia mu prezentację umiejętności i wiadomości muzycznych. Oryginalność programu polega na wykorzystaniu konwencjonalnych i niekonwencjonalnych zadań artystycznych, organizowaniu i prowadzeniu zajęć muzycznych, a przede wszystkim uwzględnia indywidualne potrzeby uczniów o zróżnicowanych umiejętnościach. Pozwala również uczniom osiągać dodatkowe kompetencje, tj. czytanie, myślenie, komunikowanie się, posługiwanie się technologią informacyjną, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji oraz działanie w zespole. Program *Lekcja muzyki* proponuje wiele działań praktycznych, stymulujących twórczą aktywność muzyczną dzieci i młodzieży wyrażającą się w różnorodnych formach ekspresji. Jego realizacja może przebiegać z wykorzystaniem serii podręczników przygotowanej przez wydawnictwo Nowa Era – *Lekcja muzyki*. Serię *Lekcja muzyki* tworzą cztery podręczniki przeznaczone na kolejne lata nauki oraz płyty CD zawierające niezbędne w procesie edukacyjnym materiały muzyczne. W skład serii wchodzi także materiały dydaktyczne niezbędne w procesie dydaktycznym. Program jest interesujący i nowatorski. Stawia przed Autorkami i uczniami wiele wyzwań. Zasluguje na wdrożenie do szkół i upowszechnienie wśród nauczycieli.

Aldona Danielewicz-Malinowska